

Η ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ ΣΑΝΑΖΗ

Ραδιοφωνική έκπομπή δια
τήν 7 Δεκεμβρίου 1969

Τήν έκπομπήν παρουσιάζουν ο ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ και ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ. Τραγουδά ή ΚΑΒΙΩ Δ Ε Ν Α Ρ Δ Ο Υ.

443

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ξέρεις Γιάννο ένα επάγγελμα πού υπήρχε στα 1850, έδω κι' έναν-τόν είκοσι χρόνια και δέν υπάρχει σήμερα ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Φαντάζομαι ότι πολλά επαγγέλματα της εποχής εκείνης θά έχουν χαθεί στην εποχή μας.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ασφαλώς, μά τό πιο περίεργο απ' όλα ήτανε τό εμπόριο της κουκουβάγιας.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ποιανής ; Της κουκουβάγιας ; Κοροϊδεύεις δηλαδή ; 'Υπήρχαν Αθηναίοι πού έμπορευόντουσαν κουκουβάγιες ; Τί νά τίς κάνουν
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν κοροϊδεύω καθόλου και θά σου εξηγήσω τά πράγματα. Τήν εποχή εκείνη, επί "Οθωνος δηλαδή, είχαν αρχίσει νά έρχονται ξένοι περιηγηταί στην 'Αθήνα, γάλλοι, Άγγλοι, γερμανοί, ιδίως Άγγλοι, πού δέν είχανε καμμιά σχέση μέ τούς σημερινούς τουρίστες.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αυτό τό φαντάζομαι. Πρώτα πρώτα δέν έλέγοντο κ'άν τουρίστες αλλά περιηγηταί. Δεύτερον θά ήτανε όλοι πλούσιοι, γιατί τήν εποχή εκείνη, μιά μετακίνησης από τήν 'Αγγλία στην 'Ελλάδα, προϋπέθετε ταξίδι πολλών ήμερών και πολλά πολλά έξοδα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Όλα αυτά πού λές είναι σωστά.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τίς κουκουβάγιες δέν βλέπω άκόμα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μή βιάζεσαι Γιάννο και θά τίς δής και τίς κουκουβάγιες ή μάλλον τό εμπόριο της κουκουβάγιας. 'Εκείνη λοιπόν τήν εποχή όσοι από τούς έγγλέζους περιηγητάς ξέρανε κάτι από ελληνική μυθολογία και είχανε διαβάσει ότι ή θεά 'Αθηνα είχε πάντα

μιά γλαύκα, μιά κουκουβάγια δίπλα της, επειδή ή γλαύξε είν-
 ναι τό πουλί τής σοφίας, κατά τούς αρχαίους μας προγόνους, δέν
 ήτανε λίγοι οί ἄγγλοι περιηγηταί πού θέλανε ν' αποκτήσουνε σάν
 ανάμνησι από τήν επίσκεψί τους στήν 'Ακρόπολι, μιά κουκουβάγια
 μπαλαρωμένη...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μαντεύω τήν συνέχεια. 'Ο φύλακας τής 'Ακροπόλεως, όταν κατάλαβε
 ότι οί ἔγγλέζοι πληρώνουνε ἀριετιά γιά μιά κουκουβάγια, θ' ἄρχισε
 νά τουφεκᾷ κουκουβάγιες τήν νύχτα. Νά εἶναι γεγονόςός αυτό ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ορίστε. "Ἐχομε καί ντοκουμέντα. "Ἐνα βιβλίο πού ἐξεδόθη στήν
 'Αθήνα, στά 1860, ἐδῶ κι' ἑκατόε δέκα χρόνια, σ' ἑλληνική καί γαλ-
 λική γλώσσα τό μνημονεύει αυτό τό περιστατικό. Διάβασε ἐδῶ γιά
 νά πεισθῆς.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Γιά δόσε μου... (Διαβάζει) Μονομανία τῶν περιηγητῶν εἶναι ν' ἀ-
 ποκτήσωσι μίαν γλαύκα τής 'Ακροπόλεως. Τούτου ἕνεκα, αἱ ταριχε-
 μέναι γλαύκες εἶναι ἐμπορικόν κεφάλαιον ἀξιόλογον, διότι ἐκάσι
 γλαύξε, ταριχευθεῖσα ἐν 'Αθήναις, πωλεῖται εἰς κονδύνον εἰκοσι
 ἕως εἰκοσιπέντε φράγκα. Καί ἐπειδή διαφέρει ^{γλαύξε} ~~φραγκά~~ από γλαύκα
 οί ἄγγλοι θέλουσι γλαύκα τής 'Ακροπόλεως, ἤτοι γλαύκα
 καταγομένην ἀπό γλαύκα τής θεᾶς 'Αθηνᾶς.....

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καταλαβαίνεις λοιπόν Γιάγκο ότι ὁ φύλακας τής 'Ακροπόλεως μό-
 λης ἔβλεπε κουκουβάγια νά πετᾷ στά παληά χαλάσματα, σήκωνε τό
 ὄπλο του καί μπάμ... κάρ' τήν κάτω τήν κουκουβάγια...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί πῶς σταμάτησε αυτό τό κακό ; Φαντάζομαι ότι θά ξεκληρῖσαι
 οί κουκουβάγιες καί δέν θά ὑπῆρχανε ἄλλες γιά σιότωμα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι. 'Ἐδῶ ὑπάρχει ἕνας θρύλος πού μπορεῖ νά εἶναι καί πραγ-
 τικότης. Δένε οί παλαιοί ἄθηναῖοι ότι ἕνας ποιητής ἔδωσε τή
 κατάστασι.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ποιητής ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάλιστα. 'Ο 'Αχιλλεύς Παράσχος, ὁ ὁποῖος μιά νύχτα χειμωνιά-
 κη μέ ἀστροφεγγιά, ἔκανε τόν περίπατό του μέ τρεῖς φίλους

του, στο μέρος όπου γινόντουσαν ανασκαφές για ν' αποκαλυφθή τό θέατρο του 'Ηρώδου του 'Αττικού, άκουσε στόν άέρα τήν φωνή μιας κουκουβάγιας. Σήκωσε τότε τό κεφάλι του ψηλά ό ποιητής καί φώναξε : 'Ιδού μία φωνή τής αρχαιότητας... μά τήν ίδια σχεδόν στιγμή άκούγεται ένα μπάμ... καί ή φωνή τής αρχαιότητας σταμάτησε.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πάντως κι' άν δέν είναι ελήθεια είναι ωραία ιστορία. Τί έγινε ύστερα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τήν επομένη τό πρωϊ, ό 'Αχιλλεύς Παράσχος πηγαίνει στο 'Υπουργείο τής παιδείας. 'Υπουργός ήτανε ό Χριστόπουλος, φανατικός αρχαιολάτρης, άφου αυτός είχε διατάξει νά γίνουν ανασκαφές για τό θέατρο του 'Ηρώδου... Καταγγέλλει τήν πράξι του φύλακος καί γίνεται χαλασμός κόσμου στήν 'Αθήνα. Τουφεκιές στήν 'Ακρόπολι ; Νά καταστρέφουν καί τά μάρμαρα ; Καί φυσικά έδόθησαν διαταγές αστηρότατες νά πάψη τό κυνήγιον τής γλυσκός στήν περιοχή εκείνη.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δέν κινδυνεύανε βέβαια τά μάρμαρα του Παρθενώνος από δυό τρεις σφαίρες...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι, μά λίγο καιρό πριν, είχε προηγηθεί μία έλλη ιστορία που είχε άγανακτήσει τόν περίφημο έφορο αρχαιοτήτων τόν Πιττάκη τόν ~~αρχαιολόγο~~ αρχαιολόγο.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Για τόν Πιττάκη έχω διαβάσει κι' εγώ. "Ητανε τόση ή αγάπη του για τήν 'Ακρόπολι, που πολλές φορές ξυπνούσε νύχτα κι' έτρεχε στήν 'Ακρόπολι νά ιδή μήπως του τήν είχαν κλέψει. Καί ή ιστορία που είχε ~~αρχαιολόγο~~ προηγηθεί, τί ήτανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ένα πρωϊ, ό αρχαιολόγος Πιττάκης βρήκε μία Καρυάτιδα του 'Ερεχθείου μέ σπασμένη μύτη. "Έξω φρενών ό Πιττάκης έρωτᾷ τόν φύλακα : Ποιοί άνεβήκανε χτές στήν 'Ακρόπολι ; 'Ο φύλακας του εϊπε ότι κάτι αξιωματικοί του ναυτικού, από τήν άγγλική μοτρα που ναυλοχούσε στόν Πειραιᾷ εθαύμαζε τίς Καρυάτιδες. Για τόν

ἀρχαιολόγο τόν πιττάκη δέν χωροῦσε πιά καμιὰ ἀμφιβολία. Ἦτανε γνωστό ὅτι ὅλοι οἱ ξένοι θέλανε νά πάρουν μιάν ἀνάμνησι, ἓνα σουβενίρ ἀπό τήν Ἀκρόπολι...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κι' αὐτός ὁ εὐλαγημένος βρῆκε νά σπάσῃ τή μύτη τῆς Καρυάτιδος ; θαντάζομαι ὅτι θά ~~εὐλαγηθῆ~~ ἔγινε μεγάλη φασαρία.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Φασαρία δέν θ' ἄ πῃ τίποτε. Ὁ πιττάκης πήρε μιὰ καρότσα - καρόττες λέγανε τότε τ' ἀμάξια - καί κατέβηκε στόν Πειραιᾶ. Πῆγε σέ μιὰ βάρ κα καί εἶπε στόν βαρναῖρη νά τόν πάῃ στήν ἀγγλική ναυαρχίδα. Παρουσιάζεται στόν ναύαρχο Μάλκολμ καί τοῦ λέει τά φριχτά του παράπονα. Ὁ Ναύαρχος Μάλκολμ, σάν πρακτικός ἐγγλέζος τόν ἐρώτησε φύχραιμα ; Πόσο κοστίζει αὐτή ἡ μύτη κύριε ἔφορε ; Νά σῶς ἀποζημιώσω... Μία μύτη Καρυάτιδος κύριε ναύαρχε, δέν πληρώνεται οὔτε μέ ὀλόκληρο τό βρετανικό θησαυροφυλάκιο. Τί θέλετε τότε νά γίνῃ ; Νά βρῆτε τόν ἔνοχο ἀξιωματικό καί νά τοῦ κόψετε τή μύτη...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ (γέλια πολλά) Νά σοβαρά εἶπε τέτοιο πρᾶγμα ; Εἶχε τέτοια ἀξιωμασι ὁ πιττάκης ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μή γελάς Γιάννη γιατί εἶναι γεγονός αὐτό. Τό ἀναφέρει ^{τό} ~~αὐτό~~ ἴδιο βιβλίο πού σου εἶπα πρίν ἀπό λίγο...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ὅμως ξεχνᾶμε μ' αὐτά τ' ἀρχαιολογικά ὅτι πρέπει νά θυμίζωμε καί κανένα τραγοῦδι αὐτοῦς ἀκροατές μας. Ἡ Κλειώ, ἡ καλή μας συνεργάτις θά ~~πῆ~~ πῆ τό τραγοῦδι τοῦ Ροδίου : Ἀπ' τῶν ἀγγέλων τά στόματα.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μέ συνοδεία πιάνου) Ἀπ' τῶν ἀγγέλων τά στόματα...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἔχω μιάν ἀπορία Δημήτρη. Μιά καί βρισκόμαστε σ' αὐτήν τήν ἐποχή τοῦ 1860, ἐποχή Ὀθωνος δηλαδή, τί νομίσματα κυκλοφοροῦσαν τότε στήν Ἀθήνα ; Ξέρεις δέ γιατί σ' ἐρωτῶ ; Διότι ἔχω κάπου διαβάσει ὅτι κάποιος νοίκιασε σπίτι στήν Ἀθήνα, μέ ἐνοίκιο δυό σφάντζικες τῶν μηνῶν. Τί ἦτανε οἱ σφάντζικες ; Νόμισμα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Η σφάντζικα ; νόμισμα μέ τήν αξία της δραχμής. "Ήτανε νόμι-
σμα γερμανικό ή μάλλον βαυαρικό

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί εἶχε τήν αξία της δραχμής εἶπες ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι, μία δραχμή εἶναι δέκα δεκάρες, δηλαδή εἴκοσι πεντάρες.
Πως λέγεται τό εἴκοσι γερμανικά ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τ σ β ἄ ν τ σ ι χ...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Νά 'το λοιπόν. 'Ο Ἕλληνας δέν μπορούσε νά προφέρῃ μέ σωστή
προφορά τό τσβάντσιχ καί τό εἶχε κάνει σφάντζικα. "Ομως πρέ-
πει νά ξέρῃς ὅτι στήν συναλλαγή ή σφάντζικα ἦτανε κατά μία
πεντάρα λιγώτερη ἀπό τήν δραχμή. Καί μάλιστα τήν ἐλλάζανε
στήν Τράπεζα καί στούς σαράφηδες μέ 92 λεπτά ἔως 95.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κάτι θά συνέβαινε ὅπως καί μέ τίς χάλκινες δεκάρες. "Εχει
μείνει ἀκόμη καί σήμερα ή φράσις : Κάλπικος σάν ἀργεντινή δε-
κάρα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό ξέρεις κι'αυτό Γιάνκο ; 'Υπῆρχε ή φήμη ὅτι ή χάλκινη δεκάρα
της 'Αργεντινής, εἶχε λιγώτερη αξία κατά ἓνα ή δύο λεπτά ἀπό
τήν ἑλληνική δεκάρα. Καί ξέρειςτί γινότανε ; 'Επειδή οἱ εἰσπρά-
ξεις στά μπακάλικα καί στά καπνοπωλεῖα μαζεύανε πολλές χάλκι-
νες δεκάρες, τίς κάνανε σκαρμουτσα, φουσέκια δηλαδή, πενήντα
δεκάρες ἓνα τάλληρο.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κατάλαβα. Πολλοί θά βρίσκανε τήν εὐκαιρία μέσα σ' ἓνα φουσέκι
ἀπό πενήντα δεκάρες, νά χώσουνε καί πέντε ἔξη ἀργεντινές. Νά
ποῦ τίς βρίσκανε τόσες ἀργεντινές δεκάρες οἱ ἀθηναῖοι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τίς φέρνανε οἱ ναυτικοί καί ἰδίως ἀπό τήν Νεάπολι της 'Ιταλίας
ὅπου πηγαῖνανε πολλά ἀργεντινικά καράβια. Γιά νά καταλάβῃ τήν
διαφορά, ὅταν εἴμαστε παιδιά καί δίναμε στόν κουλουρτζή δεκάρα
ἀργεντινή γιά δύο κουλούρια, μία πεντάρα εἶχε τό κουλούρι μέ
τό σησάμι του, δέν τήν δεχότανε : "Λυτε ρέ κάλπηδες, μής ἔλεγε
μέ ἀργεντινή δεκάρα θέλετε νά φᾶτε κουλούρι ;

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τέτοια λοιπόν περιφρόνησι είχε ή άργεντινή δεκάρα :
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα καί ξέρεις γιατί ; Διότι τότε κυκλοφορούσε στην 'Ελλάδα καί χρυσό είκοσάδραχμο, πού έκαλετο : 'Ο θ ώ ν ι ο ν.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Οθώνιον ; 'Από τόν 'Οθωνα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ακριβώς. Μίμησις φραντσέζικη. Όπως τδ είκοσάφραγιο στην Γαλλία λεγότανε : Λουδοβίκειον, από τό όνομα των Λουδοβίκων βασιλέων της Γαλλίας, έτσι καί τό έλληνικό χρυσό είκοσάδραχμο έλέγετο 'Οθώνιον.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τότε άφού ύπήρχε χρυσό είκοσάδραχμο, θά ύπήρχαν καί άσημένια νομίσματα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βέβαια, άσημένιο πεντάδραχμον, πού τό λέγανε τάλληρο, όπως καί σήμερα γιατί οί Έλληνες άκούγανε τούς βαυαρούς νά λένε γερμανικά τ ά λ λ ε ρ ο.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Όστε από τό γερμανικό τάλλερ βγήκε τό δικό μας τό κοινότατο θαλληράκι.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί είχαμε καί άσημένια δραχμή. Νίκη δέν ύπήρχε τότε άκόμη καί μετά τήν άσημένια δραχμή, είχαμε τά χάλκινα κέρματα, δεκάλεπτο, πεντάλεπτο, δίλεπτο καί μονόλεπτο...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δίλεπτο καί μονόλεπτο... Τί μπορούσες ν'άγοράσης μ'ένα μονόλεπτο άραγε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γραμματόσημο για τά ένταυθα. "Ένα λεπτό είχε τό γραμματόσημο. "Επειτα ξεχνάς κάτι άλλο. Στο καπνοπωλείο, άγόραζες τέσσερα λεπτά καπνό κομμένο καί ένα λεπτό τσιγαρόχαρτο για νά στρίψης τό τσιγάρο σου.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ναί βέβαια, τό έχομε πει αυτό. Λέγανε στόν καπνοπώλη δίνοντάς του μιá πεντάρα : Δός μου τέσσερα κι'ένα. Καί οί πιό θεριακλήδες ρίχνανε δεκάρα στόν πάγκο καί άγοράζανε : όκτώ καί δύο... 'Οκτώ λεπτά καπνό καί δύο λεπτά τσιγαρόχαρτο...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί καταλαβαίνεις ότι έστριβες τό τσιγάρο σου ή λεπτό ή χοντρό ανάλογα μέ τό κέφι σου.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καλό σύστημα, γιατί έτσι όσοι θέλανε να κάνουνε οικονομία στρίβανε πολύ φιλά τσιγάρα και κανί ανε περισσότερες φορές. Μά θά υπήρχαν ασφαλώς και οι πολύ θεριακλήδες, οι φουμαδόροι που στρίβανε κάτι τσιγάρα χοντρά σαν ποθρα. Όμως δέν νομίζεις πώς πρέπει να ποθμε και κανένα τραγουδι.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί προτείνεις ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τίποτε. Λέω ν' αφήσωμε τήν κλειώ να διαλέξη. Λοιπόν κλειώ τί θά μας πης ;

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ Θά σας πω ένα τραγουδι του Ροδίου με στίχους του 'Ιωάννου Πολέμη : "Όπως τό ρόδο τ' αγαπώ, ~~έτσι αγαπώ και σένα...~~
(Με συνοδεία πιάνου)

"Όπως τό ρόδο τ' αγαπώ
έτσι αγαπώ και σένα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ξέρεις Γιάνγκο ότι επί εκατόν εικοσι χρόνια όλοι οι Έλληνες βρισκόμαστε σε παρανομία ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Με τρομάζεις Δημήτρη... Σε παρανομία ; Γιατί ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πότε βρίσκεται κανείς σε παρανομία ; "Όταν δέν εφαρμόζει ένα νόμο του Κράτους.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σωστά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Λοιπόν εδώ και λίγα χρόνια αγοράζομε τά τρόφιμά μας με κιλό. Πρώτα με τί σύστημα φωνίζαμε τυρί, ντομάτες, κρέας, ρεβύθια ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Με τήν ονιά και με τά δράμια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καιώς ! Και τά υφάσματα τώρα τ' αγοράζομε με τό μέτρο. Πρίν λίγα χρόνια με τί σύστημα τά φωνίζαμε ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Με τόν πήχυ και τά ρούπια, τά ύγδοα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κάκιστα. Παρανομία θετική.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μά γιατί ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διότι υπάρχει νόμος του Κράτους, Βασιλικό Διάταγμα από τό 1836 και άκριβώς με ήμερομηνία 16 'Οκτωβρίου 1836, που καθιερώνει τό γαλλικό δεκαδικό σύστημα για τίς συναλλαγές.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δηλαδή τό μέτρο αντί τόν πήχυ και τό κιλό αντί γιά τήν οὐνιά
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι. "Οπως ἔχομε σήμερα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί γιατί τόσα χρόνια δέν ἐφαρμόσθηκε τό σύστημα τό νόμιμο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διότι ὅπως γράφανε τότε οἱ ἠμερίδες τῆς ἐποχῆς, ἡ Σάλπιγξ και ἡ Ἐλπίς, τό νέον σύστημα ἦτο ἀντίθετον μέ τās ἔξεις τοῦ λαοῦ και θά ἔμενε ἀνεφάρμοστον. Καί μάλιστα, ἡ ἀντίδρασις ἔφθασε και στήν σάτυρα ἀφοῦ ὑπάρχει δημοσιευμένο σατυρικό ποίημα ἀπό ἄγνωστον ποιητή, γιά τό νέο σύστημα. Διάβασέ το γιά νά πεισθῆς.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (Διαβάζει) θά χρησιμοποιοῦμεν και μέτρα γαλλικά ἦτοι τό χιλιόγραμμον και ὄχι τήν οὐνιά ; Καινοτομίας ἀηδεῖς μᾶς ἔγραφεν ἡ τύχη μέ μέτρον ν' ἀγοράζωμεν και ὄχι μέ τόν πήχυ. "Ας τά λιθοβολήσωμεν μέ ἀνταρσίας πέτρα κι' ἔς κόρακας ἐρρέτωσαν αὐτά τά νέα μέτρα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βλέπεις λοιπόν Γιάγκο ὅτι ὁ νεοέλληνας εἶναι τρομερός ὅταν θέλη ν' ἀντιδράσῃ. Καί μ' ὄλο πού ὑπῆρχε νόμος τοῦ Κράτους γιά τό κιλό και τό μέτρο, ἐν τούτοις ἐπί ἑκατόν εἴκοσι χρόνια οἱ Ἕλληνες εἶχαμε στίς συναλλαγές μας τήν τούρκικη οὐνιά και τόν πήχυ, ὅπως σ' ὄλη τήν Ἀνατολή.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δέν τό εἶχα ποτέ μου ἀκούσει αὐτό και φαντάζομαι πώς εἴμαστε οἱ πρῶτοι πού κανομε αὐτήν τήν ἀποικάλυψι, τήν ἱστορική ἀποικάλυψι. "Ομως φαντάζομαι ὅτι ὁ ἑλληνικός λαός ἀντέδρασε στό νέο σύστημα, τό δεκαδικό, κυρίως ἀπό ἀντίδρασι πολιτική, ἀπό ἀντιπολίτευσι τῶν ἀντι-οθωνικῶν.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οπως δῆποτε τά νέα μέτρα και σταθμά δέν ἐφαρμόσθηκαν και χρειάσθηκε νά περάσουν ἑκατόν εἴκοσι χρόνια γιά νά γίνη νέος νόμος πού τά ἐπέβαλλε. Κάτι ἀνάλογο συνέβαινε τότε και μέ τούς γιατρούς. Ὑπῆρχε ~~ἐπικρατοῦσα~~ ἀστυνομική διάταξις τῆς ἴδιας ἐποχῆς πού καθιέρωνε ἀμοιβή γιά ἰατρική επίσκεψι δύο

δραχμές. Δύο δραχμές Γιάγιο έπρεπε νά παίρνη ένας γιατρός για μία βίζιτα. Καί όπως αναφέρεται σ' αυτό τό βιβλίο του 1860 πού σου έλεγα πρίν από λίγο κανέννας γιατρός δέν δεχότανε δίδραχμο για μία επίσκεψη μά ένα τάλληρο. Καί αυτό δέν διέφυγε τόν στόχο τής σατύρας τής έποχης εκείνης. Διάβασε έδώ νά ίδης τί γράφει σχετικά ένας σατυρικός ό Σοφοκλής Καρύδης :

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ (Διαβάζει) Καί οί γιατροί υποφέρουσι τήν σήμερον οίκοτώς... Πώς νά εξετάση άσθενή μέ δίφραγιο ό γιατρός ; Τό δίδραχμον ύφίσταται μά πρός τό θεαθηναι είσπράττει ένα τάλληρο καί πάλι λίγο είναι. Για τόν γιατρό, δύο δραχμές ό νόμος έπιτρέπει αλλά πετá τό τάλληρον είς του γιατρού τήν τσέπη.

"Ομως αυτός ό Σοφοκλής Καρύδης, ό σατυρικός ποιητής, δέν έγινε καθόλου ~~καλά~~ γνωστός. Γιατί άραγε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ήτανε λαϊκός σατυρικός καί τό ύνομά του χάθηκε. "Ομως πολύ συχνά βρίσκει κανείς σέ παλαιές έφημερίδες σημειώματά του πολύ πικάντικα καί παρατηρήσεις έξυπνες. Κυρίως τά είχε μέ τούς βουλευτας τής έποχης του πού ήτανε άγράμματοι. ~~Καλά~~ Καί σημειώνει τά μαργαριτάρια τών βουλευτικών άγορεύσεων κάθε βουλευτού.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πήπως θυμάσαι κανένα άπ' αυτά ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πώς ; "Ελεγε κάποιος βουλευτής Δουζίνας, βουλευτής του 1880. Είς τήν Καλαμάταν κύριοι βουλευταί έφονεύθη είς π ο - λ υ μ ε λ ή ς οίκογενειάρχης. Καί παρακάτω στήν ίδια του άγόρευσι έλεγε : Διότι όφείλετε νά γνωρίζετε ότι άλλαι οίκογένειαι έχουσι πολλά μέλη καί άλλαι ο υ δ έ ν !

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Εγώ δέν θά ξεχάσω ποτέ τήν αίσθηματική ειδήλωσι ενός δημοσίου ύπαλλήλου πού έγραφε στήν αγαπημένη του ότι είναι σπρη σάν τό γυαλιστερό χαρτί του 'Υπουργείου...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολύ φυσικό αυτό, γιατί τότε ή γυναίκα έθεωρετό δμορφη όταν δέν ήτανε ήλιοκαμένη. Για θυμήσου εκείνο τό τραγούδι, λαϊκό τραγούδι πού παρομοιάζει τήν γυναίκα σάν τό γιασεμί...

άλευρωμένοι για τηγάνισμα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αύτες οι σύγχρονες πούδρες, οι έλαφρά χρωματιστές δέν υπήρ-
χαν τότε. Πέρασι μεγάλη είχε ή λευκή, ή κατάλευκη πούδρα
καί μάλιστα ή πούδρα της Ζακύνθου. φαίνεται ότι κάποιο έργο-
στάσιο καλλυντικών στην Ζάκυνθο είχε μεγάλη φήμη, γιατί
πουλιότανε ή πούδρα του καί στους δρόμους από πλανοδίους
πωλητές που διαλαλούσανε : 'Αραία πούντρια της Ζακύνθου...
'Αραία πούντρια της Ζακύνθου, γεγονός που τό αναφέρει καί ο
Γεώργιος Σουρής :

Είχε τό πρόσωπον λευκόν, ως χρώμα υακίνθου
κι' έπασπαλίζετο συχνά μέ πούδρα της Ζακύνθου.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ θυμήσου καί τό παλαιό αισθηματικό τετράστιχο :

"Οπως σε βλέπω αγάπη μου, μέ έσπρη τήν μορφή σου
πιστεύω νά 'ναι πάναγνη καί κάτασπρη ή ψυχή σου.
Καί πώς τό θέλω αγάπη μου, δέν σου τό λέω φέμμα
νά δάγνωνα τά χείλη σου, νά στάξη λίγο αίμα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σαρκοβόρος καί άνθρωποφάγος ο παλαιός έραστής. Αίμα ήθελε
για νά ^{προσθέση} ~~προσθέσει~~ λίγο χρώμα στην έσπιλη λευκότητα του προ-
σώπου της καλής του. Καί τήν ήθελε καί χοντρή, γεμάτη, μέ
τά παχάκια της καί τίς καμπυλότητές της.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Γι' αυτόν τόν λόγο, ένα από τά λαϊκά τραγοϋδία που είχε γίνει
κτῆμα του λαου, ήτανε αφιερωμένο στις παραμάννες. θέλεις νά
τό θυμήσωμε ~~απόλαυστικά~~ στους ακροατές μας :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ ~~απόλαυστικά~~ "Αν θέλω λέει : Πρώτα πρώτα θέλω νά τό θυμηθώ
κι' έγώ. "Ας μάς τό πῆ λοιπόν ή καλή μας ή κλειώ.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Γλυκειά μου παραμάννα
Λουλουδι του Μαγισου κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δημήτρη μου, πάλι πέρασε ή ώρα μας καί πρέπει νά διακόψωμε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θα διακόψωμε λοιπόν καί έρεβουέρ για τήν έλλη Κυριακή τήν
Έδια πάλι ώρα.